

d'Oude Binnenstad

30ste jaargang nummer 2 juli 2019

Bakken voor een beter leven

Hoe duurzaam brood levens in Afrika verrijkt. > 3

De neerwaartse spiraal

De opwaardering van de buurt lijkt nu echt verleden tijd. > 6

Wij heten u welkom

Nieuwe hosts leggen uit waarom u niet moet wildplassen op de Wallen. > 7

Pionier met pensioen

In een moeilijke straat bracht hij een praatcafé tot bloei. > 11

Kwartaluitgave van de samenwerkende bewoners en ondernemers in de Amsterdamse binnenstad. Gratis huis-aan-huis verspreid in de oude binnenstad.

Tijdens de cruciale uren van de avond

Er is geen handhaving

BERT NAP

Bewoners en ondernemers roepen om meer en betere handhaving in het Wallengebied, maar de politie komt handen te kort en de organisatie van de afdeling handhaving faalt. Onlangs kondigde burgemeester Halsema aan streng te gaan handhaven op misdrijvingen in het Wallengebied. En er zouden ook meer handhavers komen. Maar waar zijn ze dan? De redactie van *d'Oude Binnenstad* is op onderzoek uitgegaan en concludeert: er is helemaal geen handhaving.

Het is vrijdagavond kwart over negen. Een groep van zo'n vijftien opgeschoten Duitse jongens loopt de Wallen op, elk met een Heinekengroen blikje gerstenat in de hand. 'Hé Heinz! Hier geht's entlang!' Ze slaan de Stooftsteeg in.

Midden in de steeg passeren ze een koppel agenten. De vijftien blikken bier worden genegeerd. Dat lijkt vreemd, want de burgemeester had nu juist ingezet op stevig handhaven tegen alcoholgebruik op straat. Navraag bij de agenten levert een verrassend antwoord: 'We hebben het niet gezien.' 'Dat antwoord is even verrassend als begrijpelijk', zegt Ton van Kesteren, wijkteamchef Burgwallen. 'Het kan

Bezoekers met alcohol wordt geen strobreed in de weg gelegd

natuurlijk dat de agenten het echt niet hebben gezien. Maar het is aannemelijker dat ze bewust niet optreden tegen een groep jongens met alcohol. Juist door geen actie te ondernemen op deze overtreeders kunnen mijn mensen in de buurt aanwezig blijven om ernstiger misdrijven te voorkomen. Door een aanhouding voor iets simpels als een identificatieprobleem is een agent al gauw anderhalf uur van straat. En dat wil je niet.'

Capaciteit

Het is sowieso al moeilijk om manschappen op de Wallen te krijgen. Van Kesteren: 'Het wijkteam Burgwallen staat onder zware personele druk. Dat komt onder andere omdat de Dam binnen ons verzorgingsgebied ligt. We krijgen steeds vaker te maken met plotseling ingelaste demonstraties. Dan moeten we op de Dam personeel inzetten dat normaliter in de voetsurveillance zou zitten. Die uren kan ik niet inzetten op de Wallen. Het demonstratierecht is heilig in Nederland en dus ook in Amsterdam, maar dat trekt een steeds zwaardere wissel op onze capaciteit. Dat maakt het steeds lastiger om het werk te kunnen doen dat men op de Wallen van ons vraagt.' De handhaving op het overtreden van het alcoholverbod op de Wallen is vooral in handen van THOR, Toezicht en Handhaving Openbare Ruimte, lekt Van Kesteren uit. 'Maar iedereen kent ze onder de naam handhavers.' Voor

de politie ligt de prioriteit veel meer op openbare-ordeproblematiek en criminaliteit, en veel minder op overlast. Heeft de groep *deutsche Jungs* iets te vrezen van die handhavers? Nee dus. Langs de ramen van de Achterburgwal wordt een prostitutie luid toegezongen. Het is nog maar half tien in de avond.

Nul handhavers

Op het moment dat de groep Duitse jongens zich indrinkt op de Wallen, trekken alle handhavers zich terug in hun wijkpost aan de Nieuwmarkt. De reden is simpel. Hun dienst zit erop. Voordat ze naar huis gaan is er eerst een *debriefing*. Die nabespreking duurt, inclusief verzamelen, een klein uur. Gedurende al die tijd is er dus geen handhaving in het Wallengebied. Als de torenklok half elf slaat, gaat de deur van de wijkpost open. Vijf blauw-gele handhavers stappen gezamenlijk in een dubbele cabine van een vuilnisbestelauto, vier vertrekken er per fiets en negen anderen krijgen vervoer in een personenbus. Binnen vijf minuten is de Nieuwmarkt leeg. Er blijft slechts één handhaver achter op het plein. Op de vraag wie er nu toezicht houdt in het Wallengebied antwoordt hij: 'Niemand, maar de nieuwe ploeg gaat er aan het werk'. Ah! De nieuwe ploeg? Waar is die nu? 'Die is onderweg...' Met 'onderweg' bedoelt hij de reistijd die het kost om de oude ploeg handhavers weg te brengen naar de Daniël Goedkoopstraat, achter het

Amstelstation bij de Spaklerweg.

Vervolgens stapt daar dan weer een verse ploeg handhavers in het personenbusje terug naar de Nieuwmarkt. En als die bij het bureau aankomen volgt eerst een *briefing*. Hoe lang die voorbereiding duurt? 'Ongeveer een uurtje', is het antwoord.

Conclusie

De conclusie is even verbijsterend als ontluisterend. Van half tien tot half twaalf – in de periode dat de mini-supers op de Wallen volop alcohol verkopen, dat groepsrondleidingen niet meer zijn toegestaan, dat winkelsluitingen moeten plaatsvinden, dat aangeschoten Duitse jongens door de buurt zwalken en naar prostituties joelen, dat anderen wildplassen – zijn er zegge en schrijve 'nul' handhavers.

Regels

Stadsdeelvoorzitter Mascha ten Bruggencate erkent dat er een gat in de bezetting is. 'Die reisafstand tijdens een dienstwissel zien ook wij als probleem. Daarom gaan we vanaf het najaar de Stopera als opkomstlocatie inzetten. Dan is de wissel met de Nieuwmarkt aanmerkelijk korter. Een briefing duurt grofweg een halfuur. Het is natuurlijk wel belangrijk dat de handhavers weten hoe de situatie is voordat ze beginnen.' Ten Bruggencate bestrijdt dat er niet wordt gehandhaafd. 'Wij hebben een beperkte hoeveelheid handhavers. Op drukke momenten gaan die op in de

massa. Ik kan me voorstellen dat bij bewoners dan het gevoel ontstaat dat er geen handhaving is, maar er zijn wel degelijk handhavers. En naast de handhavers zijn er hosts en is er de politie. Sinds begin dit jaar zijn er meer handhavers aanwezig op donderdag-, vrijdag- en zaterdagavond en -nacht. We willen overlast op het water extra aanpakken bij warm weer als het druk is, en we zetten in op een betere afhandeling van meldingen van overlast via ons nieuwe ActieServiceCentrum.' Er is ook een campagne om mensen te wijzen op de regels. 'Om gedragsverandering te realiseren is er meer nodig dan alleen handhaving', zegt Ten Bruggencate. 'Er zijn nog veel bezoekers die denken dat er geen regels zijn in het centrum van Amsterdam. De waarschuwingsborden zijn nu tijdelijk weer weg. Na een evaluatie bepalen we het vervolg.'

Intussen hebben onze *deutsche Jungs*, en alle andere duizenden bezoekers, ook vanavond weer niets van enige handhaver te duchten gehad. 'Een campagne' is voor de bewoners dan ook niet genoeg. Zij willen dat de overheid structureel tegen de overlast optreedt. En de handhaving? Zolang de organisatie daarvan niet verbetert, luidt onze conclusie: Er is geen handhaving.

THE VOICE OF 1012

Videoplatform thevoiceof1012.nl vormt de spiegel van de Amsterdamse Wallen in beeld en geluid.

Heb je tips of ideeën voor een thema of video? Tip dan de redactie via info@thevoiceof1012.nl.

Zie: www.thevoiceof1012.nl

Colofon

d'Oude Binnenstad

Kwartaaluitgave van bewoners en ondernemers in de Amsterdamse binnenstad.

Postadres: Dr. Willem Dreesweg 21
1188 KA Amstelveen
tel: (020) 627 24 24
fax: (020) 627 13 13
E-mail: redactie@oudebinnenstad.nl

Coördinatie: Huub Michiels

Redactie: Eveline van Dijk, Norinda Fennema, Joep de Groot, Michiel van Haelst, Wim de Jong, Greet van der Krieke, Wanda Nikkels, Willem Oosterbeek, Walther Ploos van Amstel, Gerrit van de Veen, Herman Vuijsje, Bregje van der Wijst.

Fotografie: Marian van de Veen-Van Rijk

Secretariaat: HEM Automation

Eindredactie: Ewout van der Hoog, Huub Michiels, Bert Nap

Vormgeving: Ontwerpbureau Mirjam Boelaars

Drukker: Reijnen Media

Commentaar

Pak het probleem bij de wortel aan

Burgemeester Femke Halsema zette, al snel na haar aantreden, het gas op de handhaving op de Wallen. Er moest een einde komen aan de overlast. Drinken op straat: 95 euro. Vuilnis op straat: 140 euro. En een verbod op grote groepen. Op de Zeedijk gingen, heel kort, vier zaken op slot vanwege duistere praktijken. Stoere oorlogstaal. Het leek er zelfs even op dat er een drinkverbod zou komen op de boten. Als de grote baas het zegt, zal het wel gebeuren.

Maar er gebeurt weinig. Er ligt nog steeds afval. Mensen gillen en schreeuwen alsof het een lieve lust is. De grote groepen lopen nog vrolijk rond. En de handhavers lijken onzichtbaar op de momenten dat ze nodig zijn. Wie durft overigens als handhaver op een drukke zaterdagavond en zonder de benodigde middelen dat moeilijke gesprek aan te gaan met de dronken, overlast gevende horden op de Wallen? Ik niet. Ik kijk wel uit. Kunnen we het van die handhaver dan wél vragen?

Bovendien moeten de Wallen in hun claim op handhaving steeds vaker achter in de rij aansluiten bij handhavingvragers in de andere stadsdelen. De brallende bierfietsen, standvastige snorfietzers, decibelpompde dancefeesten en zeurende zuipschuiten vragen allemaal om aandacht. Die drukteproblemen en overlast zijn allang niet meer het exclusieve domein van de Wallen. De drukte verplaatst

zich ook naar de Jordaan, Westerpark, De Pijp en Oost. Mede daardoor schiet de handhaving tekort. Handhaving is trouwens maar één van de noodzakelijke maatregelen om de Wallen weer leefbaar te maken. Zij zal dus altijd tekort blijven schieten zolang je het probleem niet bij de wortel aanpakt. Daarbij vertroebelt de discussie over handhaving dat het gaat om wat voor binnenstad we willen zijn.

Amsterdammers die willen meedenken over de toekomst van de binnenstad hebben in de afgelopen periode hun verhaal kunnen doen bij planoloog Zef Hemel. Hij ontwikkelt sinds februari op verzoek van burgemeester Halsema een toekomstvisie voor de binnenstad, omdat volgens de burgemeester maatregelen voor de korte termijn alleen de ergste overlast kunnen tegengaan. Om tot echt duurzame maatregelen te komen moest Zef Hemel met een zo breed mogelijke groep mensen spreken. Ook ik heb aan de keukentafel in dat oude huisje aan de Oude Kerk bij Zef Hemel mogen aanschuiven om mee te denken over die toekomstvisie. Ik kijk uit naar de resultaten van al die gesprekken.

Wat zou het mooi zijn als we niet telkens weer naar het zwaktebod van 'handhaving' zouden hoeven grijpen en op basis van een inspirerende toekomstvisie met bewoners en ondernemers verder kunnen.

WALTHER PLOOS VAN AMSTEL

Bezoek onze website www.oudebinnenstad.nl

d'Oude Binnenstad

WIJ ▾ KRANT ▾ ADVERTEERDERS ▾ FACEBOOK ▾ CONTACT

Joep de Groot

U wordt besproeid met water en bellenblaas. U verlaat de zaak onder het schuim. Maar dan bent u wél geconfronteerd geweest met blote mensen en allerlei fratsen.

Een rondje Oude Kerk

Dit stukje speelt zich af in en rond de Oude Kerk. Een belangrijk onderdeel voor de binnenstadwandelingsdeling die ik regelmatig doe voor Mee in Mokum.

Meestal begin ik bij het huisje van Gerda, rechts naast het zuiderportaal, en laat ik de deelnemers de aap zoeken boven dit portaal. Dan natuurlijk het verhaal van de borst. Gevolgd door het verhaal van Belle: een eerbetoen aan wat je tegenwoordig moet noemen de sekswerker. De toren wordt natuurlijk ook niet overgeslagen. Dan het Prostitutie Informatie Centrum (PIC), vroeger gevolgd door de geschiedenis van de supersekscinema Venus. Bij buitenlandse gasten valt bij het kinderdagverblijf de mond open. Op het drs P-plein een vertelling over de prostitutie. En ik besluit met een relaas over de tulpenmanie in de zeventiende eeuw, aan de hand van de tulp van Katrien Vogel boven tegen de gevel van het pand Oudezijds Voor 59. Over het algemeen een bijzonder rondje Oude Kerk. Het huisje van Gerda op nummer 25 is niet meer bewoond, want zij overleed begin dit jaar. Maar de afgelopen maand werd het huisje gebruikt door Zef Hemel, hoogleraar Planologie aan de UvA, om een toekomstvisie te maken voor deze buurt, in opdracht van het gemeentebestuur. Natuurlijk ben ik op de thee geweest bij hem en zijn assistent Gijs. Ik ben benieuwd. Hij heeft talloze sessies in de kerk gehad met Jan en alleman, waarvan Raoul Bakker in *Het Parool* op humoristische wijze verslag heeft gedaan.

Wat nu opvalt is het gemis van zeven grote iepen, die bij de laatste storm het loodje hebben gelegd. De schade valt uiteindelijk nog mee. Oké: een stukje dak is van de kerk, de ronde bank is niet meer rond en op die ene fiets valt niet meer te fietsen.

En ten slotte de historie van Venus. Daar draaide tot voor tien jaar terug Ton Grooters zijn seksfilms nog op super 8. Het was de oudste bioscoop van Amsterdam. De zaak is nu van de Kleine Ondernemer, die ook de prostitutie-panden op het plein in eigendom heeft. Eigenaar is Jan Venekamp, ooit slager in de Lange Nieuwe en in de buurt ook wel 'handelaar in koud en warm vlees' genoemd. De gemeente heeft met tegenzin vergunning gegeven voor de huidige 5D-pornbioscoop, de eerste in de wereld.

Natuurlijk moest ik voor de krant een voorstelling meemaken. Voor 12,50 ben je acht minuten onder de pannen. De achttien stoelen bewegen alle kanten op, voorzien van een trilelement. U wordt besproeid met water en bellenblaas. U verlaat de zaak onder het schuim. Maar dan bent u wél geconfronteerd geweest met blote mensen en allerlei fratsen. Ook de bananen ontbreken niet.

Ik moet zeggen: niet zonder humor, en je komt er blij uit. Maar een aanwinst voor de buurt?

BUURTKRONKELS

GRIMBURGWAL 13

Sieraden die je niet over het hoofd ziet
De Laloli-ladies

GREET VAN DER KRIEKE

Grimburgwal 13 is zo'n typisch Amsterdams smal grachtenpandje met stoepje op en trappetje af. In de kleine maar heel overzichtelijke winkelruimte van de drie zussen Sandra, Monique en Marianne van Driest zijn de tulpenbroches een absolute top. Niet alleen voor de toerist. Ook de Amsterdammer weet de weg naar de winkel te vinden.

De drie zussen staan bekend als de Laloli-ladies. Laloli is de achternaam van hun half Italiaanse moeder. Van haar hebben zij ook de creatieve genen geërfd.

In 1985 opende hun moeder een winkel aan de Kostverlorenkade. Daarna

volgde een mooi winkelpand op Kinkerstraat 334. En vanaf 2005 verkopen Sandra, Monique en Marianne hun sieraden op de Grimburgwal.

Alle drie doorliepen ze de Vakschool Schoonhoven om zich daar te bekwalmen in het bewerken van goud en zilver, maar ook koper, messing of een combinatie van de edele en onedele metalen.

Als goudsmid maken ze graag betaalbare sieraden. Natuurlijk zitten daar uitschieters naar boven bij. Het zijn vaak sieraden met een twist, die je zo maar even op een ander been zetten. Ze maken hun sieraden in het grote atelier in de Kinkerstraat.

Monique en Sandra hebben veel contact en inspireren elkaar voortdurend. 'Het is een uitdaging, iedere keer weer, om materiaal zo om te buigen dat het spannend wordt. Je gaat ermee de diepte in. En slim nadenken over wat je aan het maken bent!'

Ze zijn er trots op dat ze voor de stichting 'Amsterdammer van het Jaar' het 'Eberhartje' mogen maken. Dat is een zilveren hartje met een sierlijk gebogen gouden E, voor een Amsterdammer met een hart van goud, ter herinnering aan de geliefde burgemeester Eberhard van der Laan.

De 'Laloli-ladies' zijn populair door hun heel eigen stijl en uitgekende technieken. Ze maken geen sieraden die je gedachteloos elke dag om hebt en bijna over het hoofd ziet. De dames zijn duidelijk in hun sieraden. Het advies van de zussen is 'Fun-Funky-Feminine-Sexy and very Stylish!'

Monique van Driest

©Laloli sieraden

Van Nederland tot in Afrika BBROOD verbindt

EVELINE VAN DIJCK

In 2008 opende de eerste zaak op de Zeedijk. Er volgden al snel meer vestigingen, maar een keten wil BBROOD niet worden. De missie nu is: duurzaam en lokaal.

'Volgende week gaan we op personeelsreis. Naar Oeganda', vertelt Sheira Bhagwan, de altijd vriendelijke en opgewekte verkoopster bij het Zeedijk-filiaal. 'Oeganda?' 'Ja', lacht Sheira, terwijl ze naar haar gekleurde Afrikaanse hoofdbandje wijst. 'Daar hebben we ook zaken en projecten.'

Droom

Renee Pater (35) is eigenaresse van BBROOD en vierde generatie van een bakkersfamilie. Samen met haar moeder Marleen vertelt ze over het ontstaan van het bedrijf en de projecten in Afrika.

'Rin van de Molen en mijn vader Johan, studievrienden en beide werkzaam in de bakkersbranche, koesterden de droom om ooit een kleine ambachtelijke bakkerij te openen, liefst midden in een drukke buurt', vertelt Renee Pater.

'Rin kocht twee bovenetages van een pandje op de Zeedijk en zag de parterre leegstaan. Ideale plek voor een warme bakker in een dito buurt, dacht hij en belde m'n vader. Die was meteen enthousiast. Ik was net klaar met m'n studie bedrijfseconomie en werd gevraagd of ik er oren naar had om een bedrijfsconcept te bedenken en te realiseren. Zo ontstond BBROOD: Puur desembrood, in het zicht van de klant ambachtelijk gemaakt. Lekker en gezond.'

Burgemeester Job Cohen opende in 2008 de eerste zaak op de Zeedijk. Nog in datzelfde jaar startte er ook een BBROOD-bakkerij in Marqt op de Overtoom. 'Met Marqt waren er al contacten in de voorbereidingsfase, want ik wist dat ik méér wilde dan één winkeltje.' Inmiddels zijn er tien eigen vestigingen in Amsterdam, achttien verkooppunten bij Marqt, winkels in Den Haag en Haarlem én zijn er elf filialen in Afrika.

Afrika

Toen moeder Marleen op televisie een programma zag over gehandicapten in Afrika, was ze daar zó door geraakt dat ze tegen haar man zei: 'Ik wil voor hen een bakkerij openen.'

Hoewel ze thuis vier jonge kinderen had, liet het idee haar niet los. 'Met talloze mensen ben ik er over gaan praten en uiteindelijk kwam er met steun van het Liliane Fonds in 1999 de stichting Bake for Life. Wij geven kwetsbare mensen de mogelijkheid om via werk en opleiding te ontsnappen uit de armoede. Met de kennis van het bakkersvak krijgen zij een kans op een betere toekomst. We werken in Afrika nauw samen met The Little Sisters of St. Francis, die een belangrijke schakel zijn in het succes.'

Er zijn nu vier bakkerijen in Oeganda en één in Kenia. 'Voor onze ruim 140 werknemers en hun families maakt Bake for Life groot verschil en kunnen dromen uitkomen.' Toen Renee Afrika bezocht, raakte haar dat meteen in haar hart. Wel viel haar op dat het brood er zoetig en niet echt lekker was. Jaren later en een aantal eigen BBROOD-winkels ver-

Renee Pater en Sheira Bhagwan voor de winkel op de Zeedijk

der, waagde zij in 2011 de stap om met subsidie van de Nederlandse overheid een desembakkerij en winkel in Kampala, Oeganda te beginnen. Vanaf dag één was het desembrood een succes. 'Na de goede ervaring in Oeganda zijn we naar potentiële buurlanden gaan kijken en zitten we nu ook in Rwanda en Kenia.'

Microkrediet

Nog tijdens haar studie bedacht Renee het microkredietproject Bake It Smart & Simple (BISS) dat ze nu samen met Bake for Life uitvoert.

De meeste BISS-deelnemers zijn ouders van gehandicapte kinderen. Zij leren in twee weken zonder elektriciteit en stromend water producten bakken en verkopen. Via het microkredietprincipe krijgen zij vervolgens een 'startpakket' met materialen en grondstoffen. Als klanten bij een vestiging van BBROOD een plastic draagtas kopen, is tien cent daarvan voor het BISS-project. Van de stevige draagtassen gemaakt van lege meelzakken gaat tweeënhalve euro naar het project, evenals vijftig cent van elk verkocht bananenbrood.

Duurzaam en lokaal

Regelmatig bezoekt Pater, vaak samen met collega's, alle bakkerijen en winkels in Afrika. 'Een paar keer hebben we een personeelsreis gemaakt. Zo maken onze Nederlandse werknemers kennis met de projecten én het leven daar, en wordt de onderlinge band verstevigd. Geregeld vliegen de Afrikaanse bakkers naar Nederland om hier ervaring op te doen.' Hoe combineert Pater dit allemaal met haar gezin? 'Ik vind het gewoon heel leuk wat ik doe en zie het als een uitdaging om dingen voor elkaar te krijgen. Het mooie product, de tevreden klanten en blije medewerkers geven ontzettend veel energie om door te gaan. Mijn partner Lotte werkt ook in de bakkerij en doordat ik alle flexibiliteit heb en mijn agenda zelf in kan delen, en dankzij een fantastische oppas natuurlijk, is het thuis ook gezellig. En dat is natuurlijk het belangrijkste.'

'Het liefst voeden we de hele wereld met desembrood. Ik wil 600 winkels riep ik vroeger, maar daar ben ik van teruggekomen. Een bedrijfsketen moet het niet worden, dat is mij toch iets te massaal. Onze missie is nu: duurzaam en lokaal. Onze ecologische voetprint willen we verkleinen door gebruik van zoveel mogelijk ingrediënten van het seizoen, van dichtbij en liefst van 100% biologisch-dynamische oorsprong.'

Pater streeft ernaar om binnen drie jaar de winkels en bakkerijen naar zero waste te verduurzamen.

'We starten bij filiaal Rozengracht; een waste no more-winkel waar brood 'vers van gisteren' te krijgen is voor de helft van de prijs. Wie onze broodzak hergebruikt, krijgt tien cent korting.'

BBROOD-experience

Pater wil kijken in hoeverre de winkels, waarvan sommige al een sociaal ontmoetingspunt zijn, verder kunnen bijdragen aan de buurt. 'Brood is een product dat verbindt, dat willen we graag uitdragen en participeren bij activiteiten in de buurt. En wat zou er mooier zijn dan via een echte BBROOD-experience kinderen en volwassenen met al hun zintuigen te kunnen laten ervaren hoe brood wordt gemaakt?'

Hier, onder het filiaal Zeedijk, is een heel geschikte ruimte voor educatie. We hebben een klein graanmolentje en kunnen het hele bakproces demonstreren. Maar helaas hebben we nog geen vergunning van de gemeente gekregen om hier een verblijfsruimte van te maken. Ik hoop dat daar in de toekomst nog een mouw aan te passen is.'

Zie ook www.bbroad.com, www.bakeforlife.nl en www.bissbakeries.com

Win 15 euro!

Onze prijsvraag voor het aprilnummer luidde: *Welke adverteerders in dit nummer van de krant maken gebruik van rijm of zo u wilt middenstandspoëzie?*

Het enige juiste antwoord is: Houthandel Schmidt (Hout en plaat/ mooi op maat) en café De Zeevaart (Je zou je poten uit je k... lopen/ om hier een borrel te kopen).

Na loting gaat de prijs van 15 euro naar Kor Boven.

Onze nieuwe opgave luidt: *Hoeveel adverteerders in onze krant zijn buiten Amsterdam gevestigd?*

Mail uw antwoord naar

redactie@oudebinnenstad.nl

Onder de inzenders van het goede antwoord verloten we een cadeaubon ter waarde van 15 euro, te besteden bij een adverteerder in deze krant, te kiezen door de winnaar.

Peer Mascini (1941-2019)

Peer Mascini, de acteur die op 15 mei jongstleden op 78-jarige leeftijd overleed, hoorde bij de kop van de Zeedijk. Rond het borreluur en soms wat later klonk zijn luide, ironisch-bekakte stem vanuit De Kletskop, De Ooievaar of andere cafés waar hij zich met andere stamgasten verpoosde.

Zoals het een acteur betaamt, trok hij graag de aandacht maar liet hij tegelijkertijd alle ruimte over voor anderen. Hij was immers ook bescheiden, eigenlijk best verlegen en vooral heel erg aardig. Dus als er een groepje dames, die een dagje Amsterdam deden, hem giechelend vroegen voor een foto, dan deed hij dat natuurlijk. En als ze een beetje leuk waren, kregen ze ook een kusje. Mascini was gek op vrouwen en knuffelde graag met ze.

Dat mensen met hem op de foto wilden, had niet zozeer te maken met zijn imposante filmcarrière als wel met zijn iconische rol in de Melknie-reclames in de jaren negentig. 'Ik heb nog zó gezegd, geen bommetje!' is in het Nederlands wat 'to be or not to be' is in het Engels: een canonicke tekst. Het leverde hem, behalve eeuwige roem, een hoop geld op waarmee hij een appartement aan de Oudezijds Kolk kon kopen.

De laatste maanden liet Mascini verstek gaan in de kroeg: hij kreeg steeds meer gezondheidsklachten totdat een longontsteking hem fataal werd. Peer Mascini is op Zorgvlied begraven.

Kom jij ook?

Ben jij door een burn-out, een depressie of andere psychische klachten uit de running geraakt? Wil je via vrijwilligerswerk weer wat structuur in je week krijgen?

Op 18 juli organiseert de Vrijwilligers Centrale Amsterdam een gratis High Tea voor mensen in stadsdeel Centrum.

Donderdag 18 juli, 16.00 - 18.00

Huis van de Tijd, Nieuwe Herengracht 20.
www.vca.nu/hightea

GRIP OP UW LEVEN

Steun als het even niet meer gaat

CentraM biedt ondersteuning:

- bij het omgaan met geld(problemen)
- bij het zo lang mogelijk gezond en zelfstandig thuis blijven wonen
- bij problemen in relaties en een veilig thuis
- voor mantelzorgers

CentraM ondersteunt en verbindt bewoners en geeft informatie & advies. U kunt altijd gratis bij CentraM terecht, een verwijzing is niet nodig.

U kunt contact met ons opnemen via:
020-557 33 38 • tussen 9 en 12 uur.
 u kunt ook langs komen bij een van onze
 pluspunten in de buurt. Voor meer informatie
 en adressen kijk op onze website:
www.centram.nl

PASSENGER TERMINAL AMSTERDAM

Wilt u ook eens een
cruise schip zien?

Kijk op

www.ptamsterdam.com
voor de cruise kalender!

THE VOICE OF 1012

Videoplatform thevoiceof1012.nl
 vormt de spiegel van
 de Amsterdamse Wallen
 in beeld en geluid.

Heb je tips of ideeën voor
 een thema of video?
 Tip dan de redactie via
info@thevoiceof1012.nl.

Zie: www.thevoiceof1012.nl

Oudezijds Advocaten

Oudezijds Voorburgwal 237
 1012 EZ Amsterdam
 t 020-51 50 250
 f 020-42 33 959
www.oudezijdsadvocaten.nl

Postbus 3611
 1001 AK Amsterdam

K. de Bie
 C.A. C.M. Ficq
 S. de Vries
 S.F. Yap

ZEEDIJK 43

**WIJS
&
ZONEN**
Hofleverancier

METROPOLITAN

Huisgemaakt gelato en chocolade, van chocolatier Kees Raat

Warmoesstraat 135a | tel. (020) 330 19 55
www.metropolitan.nl

ma-zo: 09.00 - 22.00

Welcome to the pastry room!

DAVID ELDERS *begravenis & crematie*

kleinschalig rouwcentrum
 persoonlijke uitvaartverzorging

Kruislaan 235 Amsterdam **020 6252201**
www.uitvaartcentrumelders.nl dag en nacht

HOUT EN PLAAT
 MOOI OP MAAT

Houthandel Schmidt bv

O.Z. Achterburgwal 53-55
 1012 DB Amsterdam
 Tel. (020) 624 27 65 (020) 622 66 61
 Fax: (020) 623 92 59
www.houthandelschmidt.nl
 e-mail: houthandelschmidt@hetnet.nl
 Maandag t/m vrijdag van 8.00-17.00 u.
 Met eigen boot aanlegsteiger

OOK VOOR PVC, IJZER- EN ELEKTRAWAREN

Zeedijk 99 Amsterdam-C Tel. **020-6234908**

YUCCA

O.Z. VOORBURGWAL 181, 1012 EW AMSTERDAM
 tel. 020-624 87 66, www.yucca.nu

KLEDING & SIERADEN

est. 1957

"Wij brengen U dichterbij het Oosten."

In ons 6 verdiepingen tellende winkel vindt U onder andere:

- levensmiddelen (Chinees, Japans, Thais, Indonesisch, e.a.),
- Chinese kruiden,
- kookboeken,
- keukenartikelen,
- meubelen (zowel nieuw als antiek),
- cadeau-artikelen,
- sier- en gebruiksvoorwerpen (Chinees en Japanse),
- decoratiematerialen,
- kleding (Chinees en Japanse).

Slechts 5 minuten vanaf Centraal Station!

Stormsteeg 9, 1012 BD Amsterdam
 (ook ingang op Zeedijk 83)
 tel.: 020-6221763, 6267513 - fax.: 020-6256543
<http://www.dunyon.com> - info@dunyon.com

LAUNDROMAT HAPPY INN

Open 7 dagen per week
 8 AM - 10 PM

The best value in town
 WARMOESSTRAAT 30
 1012 JE AMSTERDAM
 (020) 624 84 64
happyinn@planet.nl

restaurant

Hemelse Modder

sinds 1984

www.hemelsemodder.nl
 reserveren | 020 - 624 32 03

VERENIGING
VRIENDEN VAN DE AMSTERDAMSE BINNENSTAD
met hart voor de stad

Kom met de Vereniging Vrienden van de Amsterdamse Binnenstad (VVAB) op voor:
 • behoud en herstel van de historische bebouwing van de binnenstad
 • het bevorderen van een goed woon- en werkklimaat

Nog steeds worden plannen gemaakt en ontwikkelingen geïnitieerd, die een bedreiging vormen voor het unieke karakter van onze binnenstad. Plannen, die het monumentale karakter aantasten of ontwikkelingen, die eerder passen in een pretpark dan in onze mooie binnenstad.

Nu meer dan ooit is het nodig voor de VVAB om op te komen voor de binnenstad. Meer informatie over de vereniging vindt u op:
www.amsterdamsebinnenstad.nl

draag uw steentje bij en word lid!
 Meld u aan als lid op www.amsterdamsebinnenstad.nl/lidworden

Haring en hotdogs: 'Drukke is van alle tijden'

Henk Kleverwal staat al zestien jaar met zijn haringstal op de brug in de Oude Doelenstraat. Daar verkoopt hij haring en hotdogs, vooral aan toeristen.

Kleverwal is in 1989 begonnen met een haringhandel op de De Ruijterkade achter het Centraal Station. 'Dat was een goede plek. Ik had er echt allemaal Hollandse klanten. Uiteindelijk moest ik er in 2003 na jarenlang gesteggel weg, in verband met de Noord/Zuidlijn, van de een op de andere dag. Toen ben ik hier terechtgekomen. Deze plek is ook goed, hoor. Maar het is hier heel anders – ik heb geen vaste klanten meer. Want een echte buurt is het niet meer, natuurlijk. Iedereen heeft het wel over *Red de winkels*, maar de winkels zijn niet meer te redden. Ik zou ook niet meer genoeg hebben aan alleen buurtklanten.'

Appie

Kleverwal is geboren bij de Zuiderkerk om de hoek. 'Mijn vader was vroeger banketbakker bij Kloppenburg op de Nieuwmarkt. Die zaak had er dertig, veertig jaar geleden al last van dat grootwinkelbedrijven óók brood en

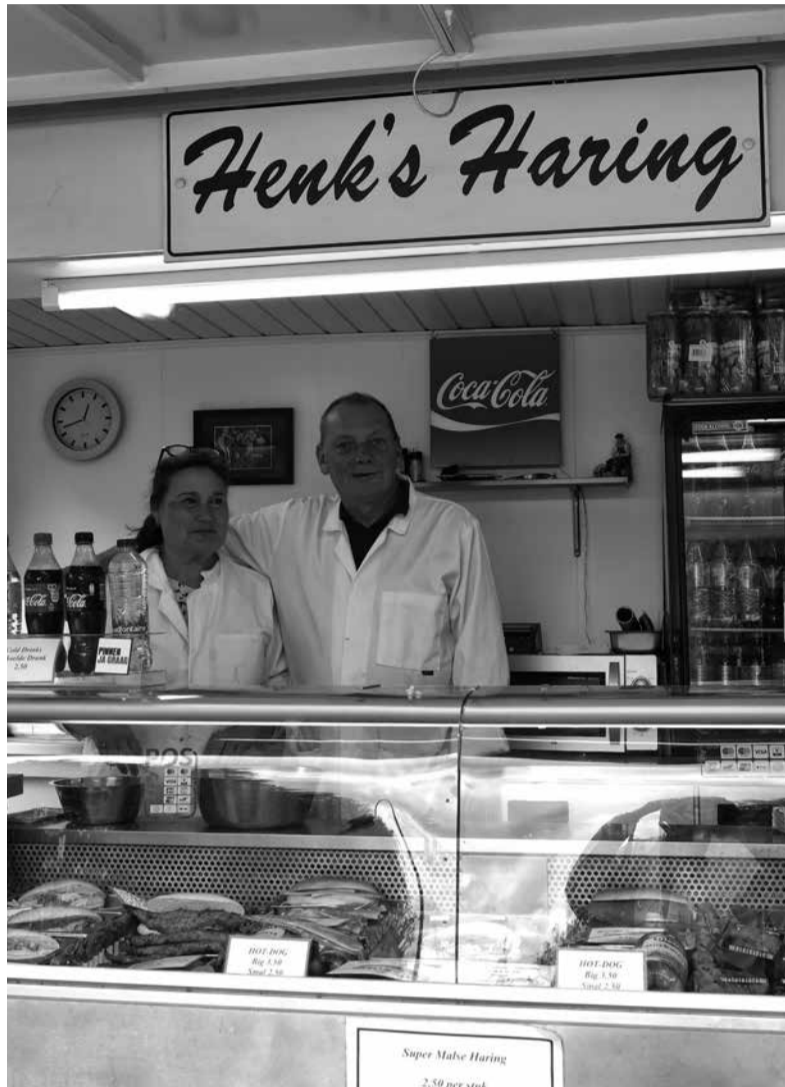
banket gingen verkopen. En wat zie je nu? Hier wonen vooral mensen die laat thuiskomen van hun werk. Ze rennen de Appie binnen voor alle boodschappen en moeten snel hun kind uit de opvang halen.'

Door de jaren heen heeft Kleverwal de buurt zien veranderen. Toch valt de drukte hem mee. 'Wat ze zeggen over extreme drukte: het was hier altijd al druk. Misschien anders druk, maar het zijn gewoon piekmomenten. Als ik 's avonds over de Rozengracht of Valkenburgerstraat rijd, is het daar gewoon leeg. Amsterdam heeft genoeg te bieden, maar wel tot zes uur 's avonds. Dus wat doen die toeristen? Ze gaan rondwandelen en dan komen ze al snel in deze buurt terecht. Want hier is van alles te zien.'

In zijn jonge jaren heeft Henk achter de bar gewerkt in discotheek Toy Shop, aan de Oudezijds Voorburgwal. 'Als we honger kregen, tegen een uur of elf 's avonds, dan gingen we even broodjes halen. Maar we liepen standaard om via de Oude Doelenstraat, want ook toen was er in de Stooftsteeg al geen doorkomen aan.'

Coffeshoppubliek

Kleverwal ervaart de buurt nog steeds als positief. 'Het is er nog nooit zo schoon geweest! En je kunt weer lopen over de Zeedijk. Vroeger ging ik, na mijn werk op de De Ruijterkade, iedere avond even bij mijn moeder langs op het Binnengasthuisterrein en durfde ik echt niet de Zeedijk over. Dat is

Henk Kleverwal: 'Ik vind het prima zo'

zo enorm verbeterd. Dat realiseren de meeste mensen zich niet.'

De buurt blijft trekken. Kleverwal kent er nog veel mensen van vroeger, zoals Henk de Vries van The Bulldog en Dick Meijer van café Tapvreugd. En het contact tussen alle ondernemers onderling is prima, zoals met Ed van de bloemenstal. 'Toen ik deze plek kon krijgen raadde marktzaken het af, omdat er zoveel junks waren. Ik zei: ten eerste het zijn Amsterdammers en ten tweede heb ik wel meer junks meegeemaakt. Ik ben nota bene geboren in de buurt. En wat denk je dat er indertijd achter het Centraal Station gebeurde?'

Nieuwe plek

Op zijn nieuwe plek was hij met haring begonnen, maar werd hem steeds vaker gevraagd om hotdogs. 'Achter het station kwamen mensen voor vijf haringkjes. Die maakte ik schoon en er was tijd voor een praatje. Het coffeshoppubliek wil niet naar vis ruiken, dus die hebben liever een hotdog. Ik denk trouwens dat zij veel meer omzet genereren met hamburgers, warme broodjes en een blikje cola. En die toeristen uit het hogere segment? Die komen aan per schip. Met hun dure camera om hun nek lopen ze een rondje, en daarna gaan ze weer eten op hun schip. *All inclusive*, hè? Dat zou ik ook doen.'

Inmiddels is Kleverwal nog maar drie dagen per week open op dagen dat het het drukst is. 'Het zijn lange dagen en ik ben bijna zestig. Ik vind het prima zo.'

Een wrede windvlaag

WILLEM OOSTERBEEK

Het gebeurde nu alweer even geleden, maar de pijn is nog niet voorbij. In één klap veegde een windvlaag bijna alle bomen van het Oudekerksplein. Eén jonkie overleefde, vijf klaptten met een harde dreun tegen de grond en twee braken halverwege af. Omdat het hemelwater het plein in een zwembad had veranderd, liepen er – heel uitzonderlijk – op dat moment geen mensen.

Geen persoonlijke ongelukken dus, maar voor de rest niets dan leed. Daken werden beschadigd, met name aan de kant van de Oude Kerk, lantaarns werden verpulverd, terrasstoelen en vuilniszakken vlogen door de lucht en ruiten sneuvelden. Het was een ravage zoals ik nooit eerder had gezien op het plein.

Maar ach, het is allemaal snel te repareren. Wat minder snel te herstellen is, is de groene deken die het plein een heel eigen atmosfeer leek te geven. Het zal nog jaren duren voordat de bomen weer volwassen zijn en ze het Oudekerksplein een nieuwe groene hemel zullen geven. Ik zal dat persoonlijk waarschijnlijk niet meer meemaken en dat maakt me heel erg verdrietig.

De hele nacht zijn er mannen met machines in touw geweest om alle restanten te vermalen. Alsof we niet mochten zien hoe ze gesneuveld waren. Binnen een paar uur waren de eens zo trotse reuzen veranderd in pulp. De grote brokken bleven achter en werden de volgende dagen opgehaald. Toen het eenmaal licht was kwamen ook de eerste ramp-toeristen om hun foto's en filmpjes te maken. Ze lieten zich fotograferen of filmen terwijl ze op de stronken stonden alsof ze een vijand hadden verslagen.

Kakofonie

Wat overblijft na een windvlaag van vijf seconden is een kaal plein met een naakte kerk. Van top tot teen is de toren onbedekt. Alles is zichtbaar en hard en stenig. Het Oudekerksplein is een ander plein geworden, een plein zonder leven. Gesprekken worden niet langer gedempt door het geruis van de bladeren maar spatten schel uiteen tegen de muren. De bomen waaien niet meer; er zijn geen bomen meer. De ooit zo vrolijke kakofonie van vogelgeluiden is uitgestorven, want er zijn geen takken meer waarop ze kunnen gaan zitten om hun hoogste lied te zingen. De zon is een harde gele bol geworden die niet meer wordt getemperd door ritselfend groen. Genadeloos ketsen de zonnestralen af op de kinderkopjes.

De boombank is deels verwoest, maar het onbeschadigde deel wordt met een soort onverschilligheid die ik me waarschijnlijk verbeeld direct weer in gebruik genomen alsof er niks is gebeurd. Alsof het plein altijd al zo is geweest. Alsof er nooit een boom heeft gestaan.

Wat zal er nu met het plein gebeuren? De lantaampalen zullen worden hersteld, neem ik aan. Maar ook de boombank, vrees ik. Er zullen – daar ga ik vanuit – nieuwe bomen worden geplant. Die zullen hoe dan ook kleiner zijn dan de reuzen die er stonden.

Hoe lang zal het duren voordat het er hier weer uit zal zien als voor die klap van kwart over twaalf in de vroege morgen van 6 juni, toen een windvlaag een einde maakte aan de groene hemel van het Oudekerksplein? Ik ben er ziek van.

Alles van waarde is weerloos

Een klassezaak wordt toeristenmeuk

WILLEM OOSTERBEEK

Acht jaar geleden startte in de Warmoesstraat-tot-Oudekerksplein restaurant Anna. Een klassezaak, die door culinair recensent van *Het Parool* Johannes van Dam ooit werd beloofd met een tien min. Vorige maand sloot het restaurant. Daarvoor in de plaats kwam Franky's Steakhouse. Hoe kan het dat 'de Anna' is verdwenen? En wat betekent dit voor de buurt?

Franky's steakhouse: alweer een toeristenterras

Het hoogwaardige restaurant Anna, dat in 2011 door toenmalig wethouder Lodewijk Asscher op feestelijke wijze werd geopend, was een goed voorbeeld van het streven om via Project 1012 de economische diversiteit te vergroten. In die tijd opende niet alleen de Anna haar deuren. Ook de Prael zag het licht, restaurant Mata Hari ging open en de Upcycle Store vestigde zich in de St. Annenstraat. Er heerste een gevoel van optimisme: de ommekeer op de Wallen was nabij, dacht menigeeen. De sluiting van de Anna heeft de direct omwonenden niet verrast. Al een tijd lang was duidelijk dat het afliep met het restaurant. De klandizie bleef weg. Volgens eigenaar Michiel Kleiss was dat vooral het gevolg van het feit dat er niet genoeg publiek kwam voor een zaak als de zijne op de Wallen. Kleiss: 'De laatste jaren is de buurt afgegleden naar een armoedig pret-park. De Amsterdammer komt hier niet meer. Het was financieel en emotioneel niet meer te doen. De zaak ging langzaam maar zeker kapot. Er zat niks anders op dan verkopen.'

Belediging

Wat er nu is gekomen 'is een belediging voor het oudste monument van de stad', zegt buurtbewoner Arie van 't Hoog. Hij verzet zich fel tegen de komst van de nieuwe zaak, die hij kwalificeert als 'een snackbar-achtig bedrijf.' Van 't Hoog neemt het Kleiss kwalijk dat de buurtbewoners, de verhuurder en de gemeente niet veel eerder zijn ingelicht.

Kleiss: 'Ik heb keurig gemeld dat Tours & Tickets zich er wilde vestigen. Dat ging niet door. Mocht niet van de verhuurder. Ja, ook 1012 Inc had belangstelling', zegt hij. 'Maar uiteindelijk bleef er maar één serieuze partij over: RB Horeca van Roberto Barsoum.' Kleiss heeft de zaak naar eigen zeggen verkocht voor 850 duizend euro. 'Ik heb er veel meer in geïnvesteerd. Ik heb tonnen verloren. Dat het zo afloopt vind ook ik verdrietig en teleurstellend.'

De nieuwe uitbater Roberto Barsoum, Nederlander met een Italiaanse moeder en een Egyptische vader, kwam vier jaar geleden voor het eerst in het nieuws toen hij zich verzette tegen een artikel in *Het Parool*. Hierin werd beweerd dat Egyptische kopten op de Zeedijk allerlei zaken opkochten met schimmige financiële constructies, waarbij ze vaak bereid zouden zijn om bedragen voor de overname te betalen die ver boven de gangbare prijzen liggen. Dat was overigens niet het geval bij de Anna, zegt Kleiss. 'Mijn makelaar had de waarde hoger getaxeerd.'

Monocultuur

Barsoum heeft al een twintigtal andere bedrijven in de buurt in bezit, waaronder Cannibale Royal, de Burgerfabriek, Dirty Chicken en Durty Nelly's, om er een paar te noemen. Inmiddels is de eerste verbouwing van Franky's Steakhouse voltooid. Er hangen grote tv-schermen en de menukaart bestaat overwe-

'Wat er nu gekomen is, is een belediging voor het oudste monument van de stad.'

gend uit steaks, hamburgers en patat. Barsoum bestrijdt dat zijn zaak een laagwaardige uitstraling zou hebben. 'De zaak is nog niet af. Geef ons een kans', zegt hij. Hij laat een beeld zien hoe Franky's Steakhouse er uit moet gaan zien: een interieur met veel banken in bruin en rood leer en veel goud. 'Erg New-Yorks', volgens hem. Is dit hoogwaardig? Tja, het ligt er maar aan hoe je dat omschrijft. Het is het soort interieur waarvan je ook zou kunnen denken: dit trekt gearandeerd fout volk aan.

Barsoum verdedigde zich in *Het Parool*: 'Iedere ondernemer in deze buurt wordt gescreend door de Wet Bibob, dus is er geen enkele grond voor de aanname dat hierbij sprake is van criminele geldstromen.' Wel erkende hij dat er een monocultuur was ontstaan in de buurt. Maar dat is een gevolg van de marktwerking. 'De toerist op de Zeedijk bestelt nu eenmaal geen broodje bal.'

Op het artikel in *Het Parool* is nooit een vervolg gekomen.

Vorig jaar kwam Barsoum opnieuw in de publiciteit toen hij een bakkerij opende in de Raadhuisstraat, niet ver van het Anne Frankhuis, met de naam Anne & Frank. Bijzonder onkies natuurlijk, maar niet strafbaar. Na protest van iedereen en alles werd de naam snel veranderd in Andere Koek.

Welles-nietes

Ook de verhuurder van het pand waar ooit de Anna zat is niet gerust op de gang van zaken. Bram van den Berg, woordvoerder namens De Key, zegt 'niet blij te zijn met Franky's Steakhouse.' Hij vervolgt: 'Daarom hebben we de eerste stap gezet voor een juridische procedure.' Was er dan helemaal niks contractueel geregeld voor het geval de Anna zou verdwijnen? Van den Berg: 'Anna is formeel niet verdwenen. Barsoum heeft dat bedrijf overgenomen. Er is dus geen nieuwe huurder. We hebben indertijd de eis gesteld dat er hoogwaardige horeca moest blijven. Dat staat ook in het contract.'

Iets wat overigens wordt ontkend door Kleiss: 'Er stond wat dat betreft helemaal niks in het contract.' Roberto Barsoum zegt dan weer dat het woord *hoogwaardig* wel degelijk in het contract staat. Vandaar dat hij van plan is van Franky's Steakhouse een in zijn ogen hoogwaardige zaak te maken.

'Dat er vanuit de gemeente een vergunning is verleend aan Michiel Kleiss op basis van hoogwaardige horeca klopt ook niet. Zo'n ca-

tegorie bestaat wettelijk helemaal niet', zegt gemeentewoordvoerder Arjen Hoogeveen. 'Er bestaat alleen horeca, geen hoogwaardige en laagwaardige horeca. De vergunning is indertijd verleend aan Kleiss waarbij is afgeweken van het bestemmingsplan, dat is juist. Het dagelijks bestuur kan dat doen en ze hebben het toen ook gedaan omdat er een heel ander perspectief was op de buurt. We zaten midden in het Project 1012.'

Doel van Project 1012 was het verdrijven van de criminaliteit op de Wallen en het vergroten van de economische diversiteit in deze buurt. Hoogeveen: 'Vandaar de Anna. Zolang de nieuwe zaak die er nu in zit zich aan de voorwaarden houdt van de ooit verleende exploitatievergunning (*Horeca 4* in het bestuursjargon, waar restaurants en lunchrooms onder vallen - red.), kan de gemeente niets doen. Ja, erop letten dat ze zich aan de regels houden en dat zal de gemeente zeker doen.'

Verarming

Project 1012 werd, na het vertrek van Lodewijk Asscher naar Den Haag en na het aantreden van een nieuw college van B&W, effectief de nek omgedraaid.

Sindsdien lijken de oude tijden te herleven. Alleen al in de Warmoesstraat is niet alleen de Anna verdreven. Mr. B. met zijn leren en rubberen kleding en accessoires voor *gays* heeft het veld moeten ruimen voor een tweede Jamin in die straat. Sinds kort is daar zelfs een winkelpand waar alleen wat geldautomaten staan. En in wat ooit een politiebureau was, heeft zich nu een 'toeristen'-Spar gevestigd die voor de show ook twee stronkjes broccoli uitstalt. Ook die zaak is trouwens van Barsoum.

Franky's Steakhouse is met z'n luidruchtige clientèle geen verbetering; eerder een verdere verarming. En of het na de verbouwing in de quasi-chique, goud-bruin-rode uitvoering beter wordt? Dat is zeer de vraag.

Van oorlogsgebied naar wetteloze jungle

Nieuwe hosts enthousiast van start

Eind mei zijn de kersverse hosts van de Stichting Aanpak Overlast Amsterdam (SAOA) begonnen met hun werk in de buurt. In rode kleding heten ze drie avonden per week bezoekers welkom, wijzen op de regels en proberen met crowdmanagement dichtslibbende stegen te voorkomen. Daarnaast gaan ze graag met bewoners, ondernemers en sekswerkers in gesprek. Teamleider Gunnar Smit: 'Wij zeggen altijd: elke klacht is een gratis advies.'

Gunnar Smit, Mohammed El Onsri en Hamid Dafiheh

In 2015 besloot de gemeente om de aanpak van overlast in de uitgaansgebieden anders aan te pakken. 'Het Rembrandtplein leek door de aanwezige politie te paard, politiebussen en de ME wel een oorlogsgebied in plaats van een gezellig uitgaansplein', vertelt teamleider Smit. Op initiatief van toenmalig burgemeester Van der Laan werd er een pilotproject met onder andere hosts opgestart om meer gastvrijheid uit te stralen en de leefbaarheid voor bewoners te vergroten. De hosts van SAOA werden de ogen en oren van de politie en handhaving en ze traden preventief op. Daardoor konden agenten en handhavers wat meer op de achtergrond blijven. Dit project wierp zijn vruchten af en in 2017 won het Rembrandtplein de landelijke Wel-zo-veilig-award in de categorie veiligste uitgaansplein van Nederland.

De-escalatie

'We zijn echt met hospitality en service bezig en nemen dat in plaats van beveiliging als uitgangspunt, al hebben we vrijwel allemaal wel iets beveiligd in ons leven', vertelt oud-mariener en ondernemer Smit. Collega Hamid Dafiheh, doordeeweeks werkzaam in de ict en in het weekend eveneens teamleider van de hosts, legt uit: 'De politie, handhavers en schoonmakers pakken een deel van de overlast aan. Wij proberen proactief te voorkomen dat er problemen ontstaan en spreken mensen direct op hun gedrag aan. Deze complete aanpak is waarom mensen blij zijn met ons.'

De inzet van hosts in het centrum is een van de maatregelen van de Aanpak Binnenstad van de gemeente.

Tot voor kort runden meerdere partijen een hostproject, waarbij de hosts zowel in aanpak als in kleding verschilden. Zo liepen de afgelopen jaren hosts van beveiligingsbedrijf ISA in de binnenstad, in oranje kleding. Zij waren vooral gericht op de-escalatie van overlastgevend gedrag vanuit een 'beveiligersoptreden'.

De gemeente wil echter zoveel mogelijk met één partij werken vanwege de aansturing, de herkenning en de eenduidigheid op straat, maar ook met een aanpak die gericht is op de-escalatie vanuit een rol als 'gastheer'.

Uitgaansgebieden

Vanuit het Rembrandt- en het Thorbeckeplein nemen de mannen van SAOA expertise mee naar de Wallen. Er zijn nieuwe hosts agetrokken met een iets ander profiel, omdat beide uitgaansgebieden van elkaar verschillen. Coördinator Mohammed El Onsri: 'Allereerst is het Rembrandtplein een uitgaansplein, waar het allemaal wat later op gang komt. De hosts beginnen daar dus later en werken tot vijf uur 's ochtends. Op de Wallen is het al vroeg druk en daarom beginnen ze hier al om vier uur 's middags; ze gaan door tot één uur 's nachts, als het rustiger wordt. Maar natuurlijk kunnen we onze aanpak en werktijden altijd aanpassen, mocht dat nodig zijn.' Daarnaast verschilt het publiek in de beide gebieden. 'Op de Wallen is tachtig procent toerist. Ze komen fit aan, gaan een keer in hun leven twee uurtjes over de Wallen om lol te trappen en gaan vervolgens elders in de stad kijken', vult Dafiheh aan. 'Verder is iedereen hier met zichzelf bezig en is er nauwelijks sociale controle. Een wetteloze jungle, zoals ombudsman Arre Zuurmond het omschreef.'

Op het Rembrandtplein zie je mensen soms tien keer op een avond in verschillende fases: nuchter, aangeschoten, bezopen en dan knock-out. Ze komen veelal hulpbehoevend naar ons toe met vragen als *Ik heb hoofdpijn, waar kan ik een taxi vinden?* of *Waar is mijn hotel?* of *Welke muziek wordt in die club gedraaid?* Ook geldt het Rembrandtplein 's avonds als voetgangersgebied, waardoor we met name Amsterdammers moeten conditioneren dat daar 's avonds niet gefietst mag worden.' In het algemeen is de ervaring van de drie heren dat buitenlandse bezoekers aanwijzingen

doorgaans vrij snel opvolgen, maar dat Nederlanders vaker in discussie gaan voordat er een verandering in gedrag plaatsvindt.

Stressbestendig

Op de Wallen benaderen de hosts de bezoekers proactief om de regels uit te leggen zoals geen alcohol op straat, niet wildplassen of schreeuwen, geen afval laten slingeren en geen foto's van de sekswerkers maken. Daarnaast wijzen ze op mogelijke boetes.

De hosts staan op vier vaste plekken te posten: voor café Old Sailor, in de Bloedstraat, op de Oudekerksbrug en op de Sint Jansbrug. Daarnaast lopen ze vaste rondes op de Oudezijds Voorburgwal, de Oudezijds Achterburgwal, de Warmoesstraat en de Zeedijk. Elke donderdag zijn er in de buurt zestien aan het werk; elke vrijdag en zaterdag twintig. Deze hosts zijn 'supergemotiveerde mensen' van tussen de achttien en zestig jaar, die door het strenge selectieproces zijn gekomen.

Speeddates

De uitzendbureaus zijn creatief wervend op zoek gegaan naar 'nachtwachten' en 'nacht-vertegenwoordigers', met een 'innerlijke Peter R. de Vries', die meertalig en stressbestendig zijn en zich thuis voelen in uitgaansgebieden. Onder de aanmeldingen was één buurtbewoner, die wegens verhuizing voortijdig moest afhaken.

De geselecteerde kandidaten moesten vervolgens drie gespreksrondes door. In de laatste ronde werden ze door afgevaardigden van onder meer de gemeente, ondernemers en bewoners tijdens speeddates aan de tand gevoeld. Na de selectieprocedure werden de hosts klaargestoomd voor het echte werk. Ze doorliepen trainingen in omgaan met emotie en agressie, EHBO inclusief reanimatie en Eerste Hulp bij Drank- en Drugsincidenten. Zo is een stevig team ontstaan van mannen en vrouwen met allerlei achtergronden, die in totaal acht talen spreken.

Wat hebben de geselecteerde hosts verder gemeen? 'Ze weten waar ze staan, werken goed in teamverband, ze zijn open en communicatief, kunnen goed observeren en samenwerken en heel belangrijk: ze hebben een uitstekend analytisch vermogen', sommen de drie heren op.

El Onsri: 'De hosts moeten steeds opnieuw situaties analyseren en indien nodig opschalen. In acute situaties, bijvoorbeeld als er een groepsvechtpartij ontstaat, schakelen we direct de politie in die er eigenlijk altijd razendsnel is. Wij hebben namelijk niet de bevoegdheden die handhavers en de politie hebben.'

De hosts geven hun oren en ogen goed de kost. Zo zagen ze eens Amerikaanse tienermeiden op een bankje zitten die zich duidelijk niet lekker voelden. De genuttigde spacebrownies bleken verkeerd gevallen. De hosts bekommerden zich over hen, totdat de meiden zich uren later gelukkig weer beter voelden.

Wildplassen

Verder merkten ze op het Rembrandtplein een tekort aan vrouwentoiletten op. Dafiheh: 'Overall moet je entree betalen en je kunt er dus niet even snel plassen.' Voor de mannen zijn er nu circulaire urinoirs geplaatst. Dit zijn speciale plantenbakken-urinoirs, die urine omzetten in meststoffen. 'Voor de vrouwen is er echter nog geen oplossing. Daardoor signaleren we af en toe zelfs plussende vrouwen recht voor de Escape of midden op het plein.'

Tijdens hun vooronderzoek op de Wallen zagen de drie dat ook hier weinig toiletmogelijkheden zijn, zeker voor vrouwen. Of de nood zo hoog is dat ze ook voor dit gebied aan de bel moeten trekken, zullen ze de komende tijd onderzoeken.

Vooralsnog zijn ze met het hele team de nieuwste aanwinst in de buurt om de leefbaarheid te helpen vergroten.

digital - offset - webdesign

In the heart of
Amsterdam

Folders, Flyers, Placemat,
Invoice, Envelop, Menu,
Takeaway menu,
Lamination, Binding,
Hosting, Design, DTP,
Roll-up Banner, Lettering,
Business Card

Quick Stamps

Express
Indoor / outdoor
sticker, canvas, poster,
light-board film,
banner. All Sizes

Zeedijk 93, 1012 AT Amsterdam
T: 020 - 6273 354 F: 020 - 6247 884
E: info@kellyprinting.nl

Good quality & service

Een ECHTE Hollandse zaak
met redelijke prijzen
ook voor buurtbewoners

met ondermeer
een heerlijk broodje bal
een uitstekende uiensoep
een prima biefstuk
en veel meer...

Oudezijds Achterburgwal 93

De openings-/sluitingstijden van het restaurant zijn:
Van: Ma - Vr 12:00 uur / Za en Zo 11:00 uur
Tot: Zo - Do 22:00 uur / Vr en Za 01:00 uur

Op vertoon van deze advertentie ontvangt u
een korting van 10% in het restaurant

THE VOICE OF 1012

Videoplatform thevoiceof1012.nl
vormt de spiegel van de Amsterdamse
Wallen in beeld en geluid.

Heb je tips of ideeën voor een thema
of video? Tip dan de redactie via
info@thevoiceof1012.nl.

Zie: www.thevoiceof1012.nl

OP
ZOEK?

Eindeloze
mogelijkheden
als vrijwilliger

Maak een afspraak voor een bemiddelingsgesprek!
www.vca.nu/centrum | 020 - 5301220

de koffie
schenkerij

Genieten van goede koffie, heerlijke
zoetigheden, een lekker broodje of
biologische soep? Dat kan bij ons in
de sacristie van de oude kerk!
Binnen proef je de historie van deze
prachtige plek en bij mooi weer
is het genieten in het pittoreske
tuintje. Graag tot ziens!

Oudekerksplein 27, de Wallen
Facebook.com/koffieschenkerij
Instagram: @de_koffieschenkerij

ZEEDIJK 43

WIJS
&
ZONEN
Hofleverancier

parfumerie.nl

Parfumerie "Marjo"
Zeedijk 68-70 & Damstraat 27-29

- Winnaar Thuiswinkel Awards 2015
- Veel voordeel & service
- Gratis verzending vanaf 60 euro
- 1 dag levertijd

- Gratis retourservice
- 9.1 Klantenbeoordeling
- 20 dagen bedenktijd
- Al 50 jaar 2 winkels in Amsterdam

jemi

bloemenwinkel
warmoesstraat 83a amsterdam
020 - 625 60 34 www.jemi.nl

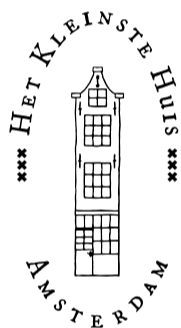
Wij zijn gespecialiseerd in:

- Abonnementen
- Trendy boeketten en
arrangementen
- Bloemen lunches
- Workshops
- Bezorgservice voor
binnen- en buitenland

Je zou je poten
uit je k . . . lopen
om hier een
borrel te kopen

Rinus
Wil
Rob

Thee- en
keramiekboutique
Specialiteiten van
Hollandse bodem

Oude Hoogstraat 22
1012 CE Amsterdam
020 - 752 75 85
www.hetkleinstehuis.nl

✕ Gemeente
✕ Amsterdam
✕

Wilt u informatie over uw buurt, kijk dan op www.amsterdam.nl onder
"Buurten" in het hoofdmenu. Vervolgens vindt u uw gebied door te
klikken op de kaart of met uw postcode.

U kunt zich abonneren op de wekelijkse digitale nieuwsbrief van
stadsdeel Centrum via www.amsterdam.nl/nieuwsbrief

Informatie over de bestuurscommissie van stadsdeel Centrum vindt u via
www.amsterdam.nl/gemeente/bestuurscommissies/

U kunt de gemeente bellen via 14 020 op werkdagen van 08.00-18.00 uur.
U kunt ook WhatsAppen naar 06 4444 0655. Meer informatie en het
contactformulier om te mailen vindt u via "Contact" op
www.amsterdam.nl

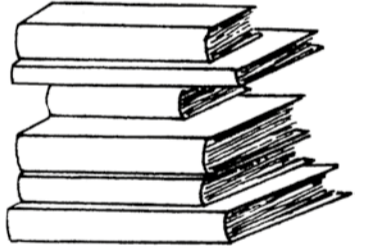
Volg stadsdeel Centrum op Twitter via @020centrum en klik op "Vind ik
leuk" op de Facebookpagina van stadsdeel Centrum Amsterdam of van
uw buurt: stadsdeel Centrum 1012.

Voor vragen over afval en reiniging belt u 14 020. Online een melding doen
over beheer en onderhoud openbare ruimte kan via www.amsterdam.nl

Openingstijden en locaties van de Stadsloketten: www.amsterdam.nl

ANTIQUARIAAT
A. KOK & Zn.

Oude Hoogstraat 14-18
1012 CE Amsterdam
telefoon 020 - 623 11 91
fax 020 - 623 28 09
e-mail: kok@xs4all.nl
internet: www.antiquariaatkok.nl

In- en verkoop van
prenten en boeken.
Specialisaties o.a. Kunst,
Letterkunde, Architectuur,
Archeologie, Topografie,
Etnografie & Biologie.

nv Zeedijk

beheer werkt!

Op 20 juni 2019 lanceerde
NV Zeedijk met haar
partners Green Light District.
Samen met de bewoners
en ondernemers gaan we
de uitdaging aan onze
monumentale binnenstad
te vergroenen: op naar een
duurzame toekomst! Volg ons
op www.greenlightdistrict.nu

Zeedijk 47
1012 AR Amsterdam
+ 31 (0)20 625 84 67
+ 31 (0)20 620 33 49
info@nvzeedijk.nl
www.nvzeedijk.nl

Op onze website
www.nvzeedijk.nl vindt u informatie
over het werk van NV Zeedijk

JAN IJSKES
FUNDERINGSTECHNIKEN
"DE COOGH"

- Plan ontwikkeling, constructeur
en vergunning aanvraag.
- Trillingsarm heien en
trillingsvrij persen $\varnothing 114$ t/m $\varnothing 406$ mm.
- Inpandig aanbrengen van stalen damwand.
- Heimachines met een doorrijdbreedte
vanaf 63 cm.
- Minimale werkhoogte 1,35 meter.
- Funderingsherstel inclusief sloop en
betonwerkzaamheden.
- Opvijzelen en rechtzetten van woning en gebouwen.
- Paaladvies en paal controleberekeningen.

FUNDERINGSSPECIALIST

Daam Schijfweg 22-24, 1507 BD Zaandam
Tel.: 075 - 616 39 04, Fax: 075 - 635 67 62
info@decoogh.com / www.decoogh.com

THE VOICE OF 1012

Videoplatform thevoiceof1012.nl
vormt de spiegel van de Amsterdamse
Wallen in beeld en geluid.

Heb je tips of ideeën voor een thema
of video? Tip dan de redactie via
info@thevoiceof1012.nl.

Zie: www.thevoiceof1012.nl

'De stad is een walhalla voor de meeuw'

WILLEM OOSTERBEEK

Ze zijn groot, ze zijn luidruchtig en ze zijn vraatzuchtig: meeuwen. Waarom zitten ze in de buurt? En hoe raken we ze weer kwijt? 'Ik denk dat we ermee moeten leren leven.'

Al meer dan twintig jaar lang volgt hij de meeuwen in Amsterdam: Willem van der Waal. Hij is lid van de Vogelwerkgroep Amsterdam en weet waar hij over praat. Kokmeeuw, stormmeeuw, zilvermeeuw, zwartkop, kleine en grote mantelmeeuw.

'En in de winter is er altijd wel een grote of kleine burgemeester in onze stad te vinden. Zeldzaam hier, want die komt eigenlijk alleen voor in IJsland, Spitsbergen of Groenland', zegt hij met glimmende ogen. Maar hier in de stad zien we toch vooral de kokmeeuw, de zilvermeeuw en de kleine mantelmeeuw.

Oorspronkelijk kwamen meeuwen vooral voor in de kustgebieden. Ze leefden er van visjes en krabbetjes langs de kust, maar ook van vis op zee. 'Van kleine visjes die werden opgejaagd door makreel. Daar doken ze dan op. En van het afval van de vissers. Maar die mogen het niet meer overboord gooien. Bovendien is de zee nu leeggevestigd.'

Dus zijn ze allemaal naar de stad verhuisd, waar makkelijk aan eten is te komen. 'Waarom zouden ze urenlang boven een weiland patrouilleren, op zoek naar een paar wormen, als je op de Nieuwmarkt gewoon een zak kunt opentrekken waar het eten uitrolt? De stad is een walhalla voor de meeuw.' Een extra reden om naar de stad te verhuizen werd de vos die in jaren tachtig in de duinen verscheen, aldus Van der Waal. 'Die vrat de eieren op

Willem van der Waal: 'Persoonlijk vind ik de halsbandparkieten veel erger'

en ook de kuikens. En zelfs wel eens een volwassen meeuw. Vroeger werd de vos daar afgeschoten, nu niet meer. Dus nestelen ze tegenwoordig op daken in de stad. Daar is immers geen vos te vinden.'

Patatje

Meeuwen zijn slim en weten waar ze moeten zijn voor eten, zegt Van der Waal. Zo komt er geregeld een meeuw van Texel naar de haringstal op de brug bij de Oudezijds Voorburgwal. 'Die vliegt elke dag heen en weer om zijn jongen te voeden. We weten dat omdat we een zendertje op z'n rug hebben geplakt.' Maar ze zijn niet

alleen slim, ze kunnen ook goed samenwerken. 'Dan vliegt er één meeuw rakelings langs de haringeter. Die schrikt en laat de haring vallen. Een tweede meeuw pikt die haring dan op.'

In heel Amsterdam zijn zeker een paar duizend meeuwen actief. Overlastgevers? Lachend: 'Ach, persoonlijk vind ik de halsbandparkieten veel erger. Maar buiten dat: de meeuwen kunnen er zelf weinig aan doen. Het is de mens die de overlast veroorzaakt. Door ze te voeren. En door een vuilniszak buiten te zetten die niet eens is afgesloten. Ja, dat is vragen om moeilijkheden.' Van der Waal moet ook la-

chen om de plastic roofvogels die op sommige daken staan zodat de meeuw daar niet zal gaan nestelen. 'Daar zijn ze binnen een dag aan gewend. Het enige dat helpt is een net over het dak spannen.'

In het Wallengebied vinden vooral bezoekers het leuk de meeuwen te voeren. Het is altijd grappig als zo'n beest je patatje oppikt, natuurlijk. Hoe dichtbij durft-ie te komen? Gaan de meeuwen er gezellig met z'n allen om vechten en welke wint dan?

Bewoners zijn daar wat minder blij mee, want het gevolg is dat de meeuwen in de buurt blijven hangen en

iedereen 's morgens wakker krijsen, vuilniszakken opentrekken en de boel onderschijten. Dat begrijpt Van der Waal best. Is dit probleem ook op te lossen? Er is in diverse steden zoals Katwijk, Vlissingen en Rotterdam al van alles geprobeerd om de hinder van meeuwen tegen te gaan, maar een pasklaar antwoord is niet gevonden, vertelt hij. 'In Leiden wordt nu geëxperimenteerd met vuilniszakken die meeuwenproof zijn. Resultaten zijn er nog niet. Maar er is eigenlijk maar één antwoord mogelijk: houd afval van de straat en geef ze geen eten. Maar of we dat ooit voor elkaar krijgen? Ik denk dat we ermee moeten leren leven.'

Jitse de Vries (rechts) en kunstenaar IS.A

KunstHaar Kapper of galerie?

MIRJAM BOELAARS

Sinds kort heeft zich een kapper gevestigd op Pieterspoortsteeg nummer 3. Op de deur een intrigerende naam: KunstHaar.

Als je daar binnenstapt bevind je je in een galerie, maar er staat ook een kappersstoel. Draait het hier nu om kunst? Of om haar? We vroegen het aan de eigenaar, Jitse de Vries.

Ben je nou kapper of galeriehouder?

Ja, voor sommigen is dat verwarrend. Ik heb mijn kapperspapieren, maar kunst heeft van kinds af aan altijd mijn passie gehad. Mijn vader en broer konden prachtig tekenen en schilderen. Ik helaas niet, maar ik kan er erg van genieten. Daarom begon ik 35 jaar geleden een galerie met een kapsalon.

Hoe kies je de kunstenaars voor je galerie?

Ik kies kunstenaars of kunstenaressen op gevoel, het moet wel klikken. Het moet iets zijn wat ik mooi vind, het moet me aanspreken en het moeten vakmensen zijn. Na de zomer gaat het

een klein beetje de erotische kant op. Gemma van Gennip mag aftrappen.

Je bent niet zo lang geleden vanuit de Berenstraat naar de Pieterspoortsteeg verhuisd. Bevalt het?

Ja, ik ben ontzettend blij dat ik weg ben uit de Berenstraat. Ook daar slaat het ijsen stroopwafelvirus toe. Het was altijd mijn stille wens om in deze buurt te komen. Het is in mijn ogen de leukste en bijzonderste buurt van Amsterdam. Wat zeg ik? van Nederland.

Stel: je bent met een klant bezig en een bezoeker in de galerie wil tegelijkertijd iets van je weten. Hoe doe je dat?

Soms is dat lastig. Dat komt ook omdat ik doof ben. Ik hoor alleen de leuke dingen, haha! Maar over het algemeen gaat het goed. De knipklanten weten dat het kan gebeuren en doen daar in het algemeen niet moeilijk over. En anders maak ik met een geïnteresseerde koper wel een afspraak later op de dag, met een wijntje erbij.

Tafereeltjes

Op dit moment is er in Galerie KunstHaar, naast de lopende expositie, werk te zien van IS.A, een kunstenaar die al vele jaren kleine paneeltjes maakt met daarop tafereeltjes uit de binnenstad en van de Wallen. In het begin verkocht IS.A alleen heel goede reproducties van zijn originele schilderijtjes in beperkte oplage. De originelen hield hij nog even zelf, maar sinds kort zijn er naast de reproducties af en toe ook originelen te koop. Dat is heel bijzonder. Het kleine formaat van de paneeltjes is opvallend. Daarnaast gebruikt IS.A een losse toets, bijna impressionistisch, vlot geschilderd, niet gepriegeld of gepeuterd. Mooi van licht en kleur en boeiende composities. En verkrijgbaar bij galerie KunstHaar.

Het werk van IS.A is ook te koop bij: We Live Here, O.Z. Voorburgwal 136 Upcycle Store, St. Annendwarsstraat 13 Hofje van Wijs, Zeedijk 43

1012^{INC}

investeert in de binnenstad!

info@1012inc.amsterdam

1012inc.amsterdam

020 5885 678

QUARTIER PUTAIN

XXX

Oudekerksplein 4
Amsterdam
020 771 56 13
@quartierputain

ma 08.00-21.00
di-woe 08.00-18.00
do-vrij 08.00-00.00
zat 09.00-00.00
zon 09.00-21.00

QUARTIERPUTAIN.NL

Breakfast, coffee, lunch and drinks
AMSTERDAMS FINEST

THE VOICE OF 1012

Videoplatform thevoiceof1012.nl
vormt de spiegel van
de Amsterdamse Wallen
in beeld en geluid.

Heb je tips of ideeën voor
een thema of video?
Tip dan de redactie via
info@thevoiceof1012.nl.

Zie: www.thevoiceof1012.nl

THE VOICE OF 1012

Videoplatform thevoiceof1012.nl vormt de
spiegel van de Amsterdamse Wallen in
beeld en geluid.

Heb je tips of ideeën voor een thema of vi-
deo? Tip dan de redactie via
info@thevoiceof1012.nl.

Zie: www.thevoiceof1012.nl

WOUT ARXHOEK

FROMAGER DEPUIS 1972

KAAS CHEESE QUESO FROMAGE

www.MaskshopVenice.com

Worldwide shipping
Warmoesstraat 18a
1012JD Amsterdam
+31 (0)20 320 3389
mail@maskshopvenice.com

Openingstijden winkel:
dagelijks 12.00 - 19.00 uur
donderdag tot 21.00 uur

CAPSICUM NATUURSTOFFEN

Oude Hoogstraat 1
Amsterdam
www.capsicum.nl
020 623 1016

GRAND CAFÉ KRASNAPOLSKY

+31 (0) 20 554 6114
www.grandcafekrasnapolsky.nl

Met de lekkerste KAZEN,
mooie wijnen,
en Delicatessen
Rokin 66

ZEEDIJK 43

WIJS & ZONEN

Hofleverancier

cc oude doelen

Oude Doelenstraat 11
1012 ED Amsterdam
020-3032453

 coffeecompany

MUSEUM
Ons' Lieve Heer
op Solder

Ervaar de sfeer van de Gouden Eeuw
Een uniek huis met een verborgen schat
www.opsolder.nl

LES PETITES PUCES

(HANDGEMAAKTE) SIERADEN
& UNIEKE CADEAUTJES!

Kom voor Kerst nog even langs op
SINT JANSSTRAAT 61

Knip deze advertentie
uit voor 15% Kerst-
korting op 1 artikel
naar keuze!!

Condomerie

condoomspeciaalzaak
winkel · online shop

groothandel · deskundig advies
Warmoesstraat 141 · Amsterdam
tel: 020-6274174
condomerie@condomerie.com
volg ons op FaceBook, Twitter en Instagram
@condomerie #condomerie

Jan Ott en de wederopstanding van de Zeedijk

'Café De Klets-kop heeft altijd zijn buurtfunctie behouden'

WANDA NIKKELS

Jan Ott stond met zijn café De Klets-kop mede aan de basis van de wederopstanding van de Zeedijk. Na ruim dertig jaar kroegleven is hij met pensioen. Het populaire café op de hoek van de Zeedijk en de Sint Olofssteeg gaat door onder dezelfde naam, maar met een nieuwe eigenaar.

Het verhaal van Café De Klets-kop begint rond 1984, in de tram richting Osdorp. Of misschien al eerder, toen student sociale geografie Jan Ott met zijn voetbalteam in een kroegje in Leuven zat. 'De sfeer was er zo ontzettend leuk dat ik dacht, ik wil zelf een kroeg beginnen', vertelt Ott, die tot dan toe over geen enkele ervaring in de horeca beschikte.

Terug in Amsterdam begon het zoeken naar een geschikte plek. Daarmee komt het verhaal weer op de tram naar Osdorp, waar Ott destijds in een studentenflat woonde. 'Ik zat in die tram een informatiekantje van de gemeente te lezen en zag toen een oproep staan. Ze zochten naar startende ondernemers die met een voorkeursbehandeling iets wilden beginnen op de Zeedijk.'

Ott kende als vanzelfsprekend de slechte reputatie van de dijk. 'Het was zo slecht, het kon alleen maar beter worden', zegt Ott. 'Bovendien waren er plannen voor een hotel op de kop van de dijk, wat me heel goed leek.'

Drugs

Met een haastig geschreven ondernemersplan meldde Ott zich een week na de tramrit op het stadhuis aan de Oudezijds Achterburgwal. Hij mocht een locatie aanwijzen op de plattegrond en het

werd het oude Emile's Place: ooit het rotte hart van de drugsproblematiek, maar sinds begin jaren tachtig dichtgetimmerd. 'Het was een complete bouwval, net als alle andere panden daar, maar het lag heel gunstig op de hoek', licht Ott zijn keuze toe.

Toch moest hij nog een paar jaar geduld hebben. De panden rond de Olofspoort wachtte nog een grondige renovatiebeurt. Pas in 1988 ging De Klets-kop open, nadat het lokaal dienst had gedaan als veredelde bouwkeet voor het Barbizonhotel. 'Het was nog even spannend,' zegt Ott, 'want de inmiddels opgerichte NV Zeedijk wist van geen afspraak. Ze zaten ook niet te wachten op een café. Dat zagen ze toch te veel als risico, in verband met drugsoverlast. Gelukkig had ik destijds alles op papier laten zetten.'

Dat drugsverleden van de plek bleef De Klets-kop nog enigszins achtervolgen. Zelfs tien jaar na de sluiting van Emile's Place meldden zich nog ongunstige types die op zoek waren naar een dealer, en de dijk was sowieso nog niet gevrijwaard van junks. Maar Ott had zich goed voorbereid: 'Ik kwam vaak op de Zeedijk, nog voor de tijd dat De Klets-kop openging. Zo hielp ik de Zondagsschilders met het neerzetten van de stoelen op de schilderlocaties. Op die manier leerde ik een hoop vaste drugsverslaafden en dealers kennen. Daardoor heb ik nooit problemen gehad.'

Kleinkunst

Geen junks dus in De Klets-kop, maar wel buurtbewoners. En veel studenten, vooral van de kleinkunstacademie, die de nabij-

gelegen Nieuwmarkt als nieuwe hotspot hadden ontdekt.

'Op een Koninginnenacht kwam Johan Hoozeboom, programmeur van de Engelenbak, samen met zanger David Vos het café binnen. Hij vroeg of ze wat mochten spelen. Binnen tien tellen hadden ze de stampvolle kroeg stil. Een paar weken later kwam hij terug, met de vraag of hij voortaan optredens van aanstormend talent mocht organiseren.'

Zo was Café Chantant geboren – niet te verwarren met het latere Café Chantant in Zeppos. De tweemaandelijks avonden trokken ook veel publiek van buiten de buurt en daarmee was de naam van De Klets-kop gevestigd. NUHR trad er in z'n begintijd op, maar ook gevestigde namen als Brigitte Kaandorp en Bram Vermeulen. Later werden de optredens wat minder structureel, maar het bleef hier altijd een pleisterplek voor muzikanten.

In de loop der jaren werd het publiek gemiddeld wat ouder. Er kwamen ook steeds meer toeristen, maar het café bleef ook altijd nadrukkelijk een buurtfunctie houden.

d'Oude Binnenstad

Ooit werd in De Klets-kop, dertig jaar geleden, de allereerste redactievergadering van *d'Oude Binnenstad* gehouden. Nu is het café overgenomen door (bijna-) buurtgenoot en coffeeshophouder Michiel Veling, die al jaren stamgast is in De Klets-kop.

Ott is hier na de overname op 1 maart nog even blijven werken, maar is nu dan toch echt helemaal weg uit De Klets-kop. 'Ik kon gewoon nog geen afscheid nemen. Maar nu is het voor mij echt klaar.'

**BUURT
HISTORIE**

Willem de Jong van Poelgeest

Melaatsen

Melaatsen en lepralijders werden afgezonderd van de Amsterdamse bevolking in een Leprozenhuis. Naast het Pintohuis op de Sint Antoniesluis is nog het Lazaruspootje te zien dat tot het Leprozenhuis toegang gaf. Dit werd ook wel 't Lazerushuis genoemd, omdat Lazarus volgens de Bijbel leed aan melaatsheid.

Vanaf het begin van de vijftiende eeuw stond het Leprozenhuis aan de Sint Antoniesdijk buiten stadsmuren voorbij de Sint Antoniespoort (nu de Waag). Voordien was er een Leprozenhuis ter hoogte van de huidige Heiligeweg en de Kalverstraat, maar dat kwam door uitbreiding van de stad binnen de stadsmuren te liggen en werd daarom verplaatst naar de Sint Anthoniesdijk. Het Leprozenhuis lag bij de Leprozenburgwal. Na demping van deze gracht ontstond het Waterlooplein.

Melaatsheid was een besmettelijke ziekte die in de dertiende eeuw via de Kruistochten naar Europa was gekomen. Hoewel de lijders aan deze ziekte uit de stad werden verbannen, mochten zij bij uitzondering op Koppertjesmaandag, de eerste maandag na Driekoningen, bedelend de stad in. De melaatsen kwamen dan met elkaar vanaf het Leprozenhuis via de Sint Antoniesdijk naar de Dam, waarvandaan de optocht bedelend door de stad trok, voorafgegaan door een trommelslager om de aandacht te trekken voor het aankomende besmettingsgevaar. De melaatsen hadden een ratel bij zich,

zodat je ze al van verre hoorde aankomen. De leidinggevende 'moeder' van het Leprozenhuis liep voorop met een schaal om het geld in te zamelen. Aan het einde van de Koppermaandag werd een feestelijke maaltijd geserveerd die meestal eindigde met een drinkgelag. Kopperen betekent smullen.

In de zeventiende eeuw nam het aantal melaatsen af en werden in het Leprozenhuis zwakzinnigen en proveniers opgenomen. Proveniers kochten zich in om levenslang, gratis, van kost en inwoning te genieten. Deze verzorging

bestond dan uit de meest noodzakelijke levensbehoeften. In 1860 werd het Leprozenhuis opgeheven en afgebroken om plaats te maken voor een laboratorium en politiebureau. De toenmalige Lazarussteeg werd het Mr. Visserplein. Het pootje aan het einde van de verdwenen Lazarussteeg werd afgebroken en is na de restauratie van het Pintohuis herplaatst bij de Sint Antoniesluis. Op dit pootje staan een melaatse vrouw en man afgebeeld met de klepper waarmee ze door de stad trokken. Het zwaar beschadigde pootje werd vrijwel geheel vernieuwd.

Het wormenhotel is jarig

Op 17 mei was er een feestje op de Bantammerbrug. Daar staat een wormenhotel. Een jaar lang hebben buurtgenoten gift-restmateriaal gedoneerd aan de nijvere beestjes. Het resultaat na een jaar is een grote blauwe ton vol met zeer rijke compost. En dat mocht worden gevierd.

Initiatiefneemster Bernadette de Wit toost op het behaalde resultaat

Alarm: 112

Politie en Brandweer:

Alarmnummer 112
Niet spoedeisend 0900-8844
Brandweer Amsterdam (020) 555 66 66

Wijkagent:

Dick Eenhuizen 06 51 41 38 86

Handhaving:

Bij overlast op straat 14 020
Horeca overlast 14 020
Milieu-overtredingen 14 020
Inspectie Bouwen en Wonen 14 020
Meldpunt Overlast water 0900-9394
Parkeerbeheer (020) 251 33 22
Wegslepen (020) 251 33 23

Gezondheidszorg

Ambulance Amsterdam (020) 570 95 00
Eerste hulp OLVG (020) 599 30 16
Centrale Doktersdienst 088 00 30 600

Kruispost (020) 624 90 31
Dierenambulance 0900-210 00 00

Gemeente Amsterdam:

www.amsterdam.nl
Stadhuis 14 020
Gemeentelijke Ombudsman (020) 625 99 99

Stadsdeel Centrum:

www.amsterdam.nl/centrum
Algemene informatie 14 020
Meldpunt Zorg & Woonoverlast (020) 255 29 14
Aanmelden Grofvuil (020) 256 35 55
www.amsterdam.nl/afval/grofvuil/ophalen/centrum

Wijkcentrum:

www.oudestad.nl
d'Oude Stadt (020) 638 22 05

Storingen:

Openbare verlichting 14 020
Gas en elektriciteit 0800-9009

nieuws overzicht

april

- 5** Wethouder Sharon Dijksma wil geen permanent nachtelijk vaarverbod, maar een flexibel vaarverbod op drukke gebieden, waaronder de Wallen.
- 9** Ruim 40.000 mensen tekenen de petitie *Ik ben onbetaalbaar* van jongerenbeweging Exxpose. Betaalde seks zou strafbaar moeten worden volgens Zweeds voorbeeld.
- 11** Stadsmarketingbureau amsterdam & partners zegt dat de campagne *Enjoy and Respect* aanslaat. Bijna de helft van de Britse toeristen is zich nu veel bewuster van onaanvaardbaar wangedrag.
- 19** Burgemeester Halsema sluit vier horecagelegenheden op de Zeedijk omdat ze werden gebruikt voor criminele activiteiten.
- 20** Coffeeshopicoon The Bulldog opent samen met skatewinkel Ben-G een tijdelijke pop-upwinkel op de Wallen met kleding én exclusieve Nikes.
- 22** Theo Beusink, oprichter van Casa Migrante, overlijdt op 86-jarige leeftijd. Deze ereburger van Amsterdam was steun en toeverlaat voor veel Spaanstalige sekswerkers op de Wallen en verbonden aan de Sint Nicolaaskerk.

mei

- 8** De gemeente vraagt ondernemers op de Wallen voorzichtig te zijn met de verkoop van alcohol rondom de wedstrijd tussen Ajax en Tottenham Hotspur.
- 8** De gemeenteraad stemt in met het verbod op rondleidingen over de Wallen. Vanaf 1 januari mogen gidsen niet meer met hun groepen langs prostitutieramen.
- 9** Een Britse voetbalsupporter steekt in de Warmoesstraat een Nederlandse voetbal fan met een mes. De verdachte en het slachtoffer worden aangehouden.
- 20** Met een groot symposium in de Oude Kerk opent Zef Hemel zijn onderzoek naar de toekomst van de binnenstad.
- 22** De politie vraagt hulp in de zaak van een Britse toeriste, die op 20 april werd mishandeld na een avondje stappen in Amsterdam.
- 22** De politie houdt een 24-jarige man aan die wordt verdacht van minstens acht gewapende straatrovers op toeristen nabij de Wallen.
- 24** Een winkel in de Warmoesstraat wordt op last van de gemeente gesloten. Er zouden psychoactieve truffels worden verkocht.
- 28** Burgemeester Halsema wil gemeentelijke handhavers uitrusten met pepperspray, zodat zij veiliger hun werk kunnen doen.
- 29** Amsterdam mag vakantieverbod verbieden in bepaalde buurten als de leefbaarheid daar onder druk staat door overtoerisme. De raad wil een verbod in de Haarlemmerbuurt, in de Kinkerbuurt en op de Wallen.

juni

- 4** De *buy to let*-constructie waarbij particulieren woningen kopen om te verhuren, is vooral populair op de Burgwallen. Een op de drie verkochte woningen wordt verhuurd.
- 6** Tijdens een flinke zomerstorm sneuvelen tal van bomen in het Burgwallengebied.
- 7** Het Red Light Jazz festival barst los.

WONEN OP DE WALLEN

Wie? Gita van Oosten.

Waar? Oudezijds Voorburgwal sinds 1978.

MARIAN VAN DE VEEN-VAN RIJK

Gita werd geboren in het Anna Paviljoen, het huidige OLVG. In 1978 kwam ze te wonen aan de Oudezijds Voorburgwal op de hoek van de Oude Kennissteeg. Haar grootouders, uit een oude kasteleinsfamilie, runden café Pleinzicht, op de begane grond. Het café was het 'hoofdkwartier' van haar opa, die nog hoorde bij de oude penose.

Toen de huurster van driehoog kwam te overlijden, mocht Gita er van opa haar intrek nemen. Ze voelde zich er onmiddellijk thuis. Tante Riekie en Ome Arie vonden het wel prettig dat Gita boven hen kwam wonen. Ze beschouwden haar als een dochter. Het eten stond altijd klaar, want Gita had twee banen: werken op kantoor, en bijspringen en schoonmaken in de kroeg. Ze moest ook eenmaal per maand het hele trappenhuis met chloor onder handen nemen. Dat was de taak van de jongste! Ze herinnert zich dat er één douche was voor drie verdiepingen. Ieder had zijn vaste dag.

Haar moeder werkte in café Pleinzicht en maakte vaak lange dagen. Gita loogde als kind zo nu en dan bij tante Rooie Anne en Ome Willem op nr. 79. Ze heeft warme herinneringen aan buurtbewoners als tante Harriet. Blonde Mien en Haring Arie hadden een papegaai die luidekeels allerlei verwensingen uitkraamde; echo's van de scheldpartijen over en weer tussen die twee waren tot ver in de omgeving te horen. En ze denkt met heimwee terug aan tante Bep, de buurvrouw die op zaterdag wasdag had. In grote kookpannen werd de was gedaan en opgehangen op het achterplatje, waardoor een heerlijke zeepgeur in de slaapkamer van Gita terecht kwam.

In 1991 werd haar zoon geboren en twee jaar later ging Gita fulltime werken in het café. Daar heeft ze veel markante personen leren kennen, die bij haar kwamen buurten en haar vaak in vertrouwen namen. Gita heeft zich al

Gita van Oosten: herinneringen aan de zeepgeur van de wasdag

tijd het wel en wee aangetrokken van de ouderen: ze kookte vaak voor ome Haring Arie en deed boodschappen voor tante Harriet.

Vroeger droegen haar opa en oma, haar moeder en tante Bep hun steentje bij aan de leefbaarheid van de buurt door de Oudekerksbrug vrij te houden van ongewenste situaties en personen. Want als de brug schoon was, bleef de rest het ook. 'Dat is nu allemaal niet meer aan de orde', zegt Gita. 'Toen ik jong was stonden respect en loyaliteit

hier nog altijd hoog in het vaandel, maar er is een grote verandering gaande. De buurtbewoners hebben de regie niet meer.'

Gita is inmiddels 'horecamoe' geworden. Het café is verhuurd en zij is overstapt op ander werk in de buurt. Ze hoopt dat de overlast van de invasie van toeristen zal verminderen. 'Er zal toch echt een oplossing moeten komen om het leven van de buurtbewoners prettiger te maken. Daar hebben ze recht op!'

Green Light District

NORINDA FENNEMA

Bij de Amsterdamse Wallen – het pretpark voor toeristen, waar kortetermijndenken en snel geld verdienen de norm zijn – denkt niemand direct aan duurzaamheid. Toch lijkt de historische binnenstad een compleet nieuwe weg in te slaan. Klimaatbestendig beleid blijkt opeens een reële mogelijkheid in dit intensief bebouwde en drukbevolkte gebied.

Green Light District is de naam van de stichting die duurzame ambities in de rosse buurt wil realiseren. Het is een gezamenlijk initiatief van De Groene Grachten, NV Zeedijk, de gemeente Amsterdam, De Gezonde Stad, Rooftop Revolution en TU Delft. Tijdens het WeMakeThe.City-festival werd dit project feestelijk gelanceerd.

Vooroplopen

Is het eigenlijk wel verstandig om te beginnen met verduurzaming in de historische binnenstad? Historische panden verbouwen is immers niet bepaald eenvoudig, gebonden aan strenge regelgeving, en men moet rekening houden met de monumentale waarden en kwaliteit van de leefomgeving.

Maar waarom zou deze wereldberoemde buurt niet voorop kunnen lopen, zoals dat in de afgelopen eeuwen vaker het geval was? Gelukkig zijn er hier nog steeds betrokken bewoners en bonafide pandeigenaren die hart hebben voor de stad, en gevoel voor een groene toekomst. Het mag dan misschien een grote uitdaging zijn, maar als het hier kan, kan het ook elders in de stad en daarbuiten. En het moet, want de klimaatdoelstellingen van Amsterdam zijn bepaald ambitieus.

Het is de bedoeling dat bewoners, eigenaars, bedrijven en organisaties zich gezamenlijk gaan inspannen voor een meer duurzame stad. Er zijn al goede ervaringen opgedaan met mensen samenbrengen die streven naar meer leefbaarheid en gezelligheid in het Burgwallengebied. Het mag dan ook geen

Een feestje voor duurzame Burgwallen

foto: Carly Wollaert

verrassing zijn dat stichting Green Light District is gevestigd in het door de NV Zeedijk aangekochte grachtenpand op Oudezijds Voorburgwal 136, tevens het kloppend hart van het succesvolle initiatief We Live Here. Verduurzaming is een logische stap in het proces van verbetering van de buurt. In dit pand zullen in de komende periode vele duurzame workshops en activiteiten worden georganiseerd.

Leefklimaat

Ook de plannen zijn ambitieus te noemen. Er worden 'iconprojecten' opgestart, van verduurzaamde appartementen tot een heel gebouwenblok. Veel panden zullen aardgasvrij gemaakt worden. Er wordt verder gedacht aan een 'sustainable shopping street', die wellicht ook interessant is voor bepaalde groepen toeristen.

De TU Delft zal onder leiding van hoogleraar Andy van den Dobbelsteen een uitgebreid onderzoek doen naar de kansen voor verduurzaming van het centrum. Bij een letterlijke vergroening wordt het in de binnenstad ook heel prettig wonen en verblijven. Groene daken, beplante muren, drijvende tuintjes, er is heel veel moge-

lijk. Dat is allemaal heel goed voor het leefklimaat, biedt een buffer tegen de hitte in de zomer, geeft minder wateroverlast tijdens heftige regenbuien en vormt een wapen in de strijd tegen fijnstof.

Wie had kunnen voorspellen dat de rosse buurt zal gaan verkleuren naar groen en duurzaam?

Wondertje

Een wondertje is geschied. Een halfjaar geleden klaagden nogal wat mensen over de grifgroene kleur van de vuilnisbakken, waarvan er vele in de buurt stonden en nog steeds staan. Die kleur vloekt hopeloos met de overweldigende pracht van de omge-

ving, vond menigeen. Maar nu zijn die lelijke bakken althans rond de Oude Kerk verdwenen en vervangen door grijze. Die zijn ook niet verschrikkelijk mooi, maar ze vallen in elk geval minder uit de toon. Bravo gemeente! Ga zo voort.